

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

м. Херсон

22.03.2016

№2/37-рк/к

МКП «Виробниче управління
водопровідно-каналізаційного
господарства м. Херсона»
площа ім. Ю. Титушкіна, 9
м. Херсон, 73000

Про вжиття заходів щодо усунення
причин та умов вчинення дій,
що мають ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративною колегією Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 26.01.2016 №13-01/22 розглянуто заяву гр. <...> від 15.12.2015 б/н, щодо стягнення з нього комісійної винагороди при оплаті за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення на користь МКП «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона» (код ЄДРПОУ 03355726) (далі- МКП «ВУВКГ м. Херсона»).

В ході розгляду цієї заяви та в ході дослідження ринку послуг з приймання платежів від населення на користь МКП «ВУВКГ м. Херсона» встановлено наступне:

МКП «ВУВКГ м. Херсона» є суб'єктом господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у територіальних межах м. Херсона з часткою 100%.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» затверджено Порядок формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) (далі- Порядок).

Відповідно до пункту 16 Порядку, до складу витрат на збут послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом послуг споживачам, зокрема:

витрати пов'язані з виготовленням розрахункових документів, оплатою послуг єдиних розрахункових та інформаційно-обчислювальних центрів;

витрати, пов'язані з виконанням робіт із збору коштів від споживачів за надані послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення за окремими договорами та дорученнями;

витрати на оплату інформаційних послуг, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг;

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

За інформацією, наданою МКП «ВУВКГ м. Херсона» листом від 12.02.2016 №01/03-08/502, найбільшу суму коштів за надані МКП «ВУВКГ м. Херсона» у 2015 році споживачам послуги з централізованого водопостачання та водовідведення отримано (перераховано) від УДППЗ «Укрпошта» та ПАТ «Державний ощадний банк України».

Згідно з листом МКП «ВУВКГ м. Херсона» від 15.03.2016 №01/03-04/1015, постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 11.07.2014 №892 (далі-Постанова №892), у складі структури тарифу затверджено витрати на відрахування банкам (за послуги в загальному тарифі на послугу централізованого водопостачання та водовідведення) в розмірі **0,3%**.

МКП «ВУВКГ м. Херсона» укладено договори щодо організації приймання платежів від населення з наступними суб'єктами господарювання: ПАТ «Державний ощадний банк України», УДППЗ «Укрпошта», ТОВ «ІРЦ», ТОВ «СРЦ», ТОВ «Сонар» та іншими.

За результатами аналізу положень окремих договорів, укладених МКП «ВУВКГ м. Херсона» із суб'єктами господарювання щодо організації приймання платежів від населення, встановлено наступне:

1. Договором про надання послуг з приймання коштів із споживачів за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення від 01.09.2014 б/н, укладеним між МКП «ВУВКГ м. Херсона» та ПАТ «Державний ощадний банк України», передбачено зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати комісійну винагороду ПАТ «Державний ощадний банк України» за інформаційні послуги у розмірі **0,3%** від суми кожного окремо прийнятого платежу. Відповідно до положень зазначеного договору під «інформаційними послугами» розуміються дії по формуванню електронних реєстрів про надходження до установ ПАТ «Державний ощадний банк України» коштів на користь МКП «ВУВКГ м. Херсона» та перерахування їх на користь останнього.

2. Договором-дорученням на виконання роботи з приймання платежів від 01.09.2014 б/н, укладеним між МКП «ВУВКГ м. Херсона» та УДППЗ «Укрпошта», передбачено:

зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати УДППЗ «Укрпошта» комісійну винагороду в розмірі **0,3%** від суми кожного прийнятого платежу за роботи по формуванню та пересиланню електронних реєстрів по прийнятим платежам;

сплату безпосередньо платниками комісійної винагороди УДППЗ «Укрпошта» за касове обслуговування за тарифами останнього.

Аналіз положень зазначених вище договорів, укладених МКП «ВУВКГ м. Херсона» із суб'єктами господарювання, які діють на ринку послуг із приймання платежів від населення в м. Херсоні, свідчить про те, що положеннями зазначених договорів передбачено обов'язок для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати комісійну винагороду за послуги інформаційно-розрахункового характеру, які суб'єкти господарювання надають МКП «ВУВКГ м. Херсона», та не передбачено зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати комісійну винагороду за приймання зазначеними суб'єктами господарювання платежів від населення.

Таким чином має місце ситуація, коли населення сплачує комісійну винагороду банкам, УДППЗ «Укрпошта» за приймання платежів на користь МКП «ВУВКГ м. Херсона» відповідно до встановлених ними тарифів, незважаючи на те, що вказана комісійна винагорода закладена в тариф МКП «ВУВКГ м. Херсона» на послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, як це передбачено пунктом 16 Порядку.

Тобто населення м. Херсона двічі сплачує комісійну винагороду при оплаті за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, наданих МКП «ВУВКГ м. Херсона», а саме:

1) Перший раз - при оплаті розрахованої вартості отриманих послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, оскільки до складу тарифу

МКП «ВУВКГ м. Херсона» вже включено витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення в розмірі **0,3%**.

2) Другий раз - при оплаті комісійної винагороди за касове обслуговування за тарифами ПАТ «Державний ощадний банк України» та УДППЗ «Укрпошта».

Так як згідно з договорами, укладеними з ПАТ «Державний ощадний банк України» та УДППЗ «Укрпошта» МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачує УДППЗ «Укрпошта» комісійну винагороду в розмірі **0,3%** від суми кожного прийнятого платежу за роботи по формуванню та пересиланню електронних реєстрів по прийнятим платежам, а ПАТ «Державний ощадний банк України» вартість інформаційних послуг у розмірі 0,3% від суми кожного окремо прийнятого платежу, має місце ситуація коли в цих договорах не передбачено зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати комісійну винагороду за приймання зазначеними суб'єктами господарювання платежів від населення у розмірі 0,3% (що передбачено пунктом 16 Порядку)

Оскільки МКП «ВУВКГ м. Херсона» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, то споживачі позбавлені альтернативи в отриманні цих послуг від інших суб'єктів господарювання.

Таким чином, дії МКП «ВУВКГ м. Херсона», які полягають у **не визначенні** в договорах з банками та іншими фінансовими установами **розміру комісійної винагороди**, яку МКП «ВУВКГ м. Херсона» має сплачувати на користь банків та інших фінансових установ **за приймання платежів від населення**, що суперечить пункту 16 Порядку, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно з частиною третьою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.

Враховуючи соціальну значимість встановлення економічно обґрунтованого рівня комісійної винагороди, яку населення сплачує на користь банків та інших фінансових установ при сплаті за отримані житлово-комунальні послуги, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою усунення причин та умов, що сприяють вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. МКП «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона» (код ЄДРПОУ 03355726) вжити заходів щодо усунення причин та умов вчинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом внесення відповідних змін до договорів або переукладення договорів про приймання платежів від населення **із визначенням розміру комісійної винагороди**, яку МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачуватиме останнім **за приймання платежів від населення**.

2. Про результати розгляду рекомендацій та вжиті заходи повідомити Відділення в п'ятнадцятиденний строк з дня їх отримання з наданням копій відповідних договорів.

Адреса для надання відповіді: м. Херсон, пр-т Ушакова, 47, 73000; e-mail: khs@amcu.gov.ua; факс: (0552) 49-82-29, 49-82-01.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

В.о. голови територіального відділення -
В.о. голови адміністративної колегії

Н.М. Бережанська